

EUROPEAN CONFERENCE

Conference Proceedings

**The II International Science Conference
«MODERN ISSUES OF PRACTICE AND
THEORY»**

January 17 – 19, 2022

London, Great Britain

MODERN ISSUES OF PRACTICE AND THEORY

Abstracts of II International Scientific and Practical Conference

London, Great Britain

(January 17 – 19, 2022)

MODERN ISSUES OF PRACTICE AND THEORY

UDC 01.1

ISBN – 978-9-40364-502-5

The II International Scientific and Practical Conference «Modern issues of practice and theory», January 17 – 19, London, Great Britain. 409 p.

Text Copyright © 2022 by the European Conference (<https://eu-conf.com/>).

Illustrations © 2022 by the European Conference.

Cover design: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© Cover art: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted, in any form or by any means, or stored in a data base or retrieval system, without the prior written permission of the publisher. The content and reliability of the articles are the responsibility of the authors. When using and borrowing materials reference to the publication is required. Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighboring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

The recommended citation for this publication is: Prylipko T., Romanyuk O. Comparative characteristics of the production of organic and inorganic poultry products // Modern issues of practice and theory. Abstracts of II International Scientific and Practical Conference. London, Great Britain 2022. Pp. 14-17.

URL: <https://eu-conf.com>.

MODERN ISSUES OF PRACTICE AND THEORY

67.	Нұрдәулетқызы Ұ. МЕКТЕП ОҚУШЫЛАРЫМЕН ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ЖҰМЫСТАРЫН ЖҮРГІЗУ АРҚЫЛЫ БИОЛОГИЯ ПӘНІНЕ БАУЛУ	268
68.	Рысқұлбек А.Б. БИОЛОГИЯ САБАҚТАРЫНДА ОҚЫТУДЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ӘДІСТЕРІН ҚОЛДАНУДЫҢ ТИІМДІЛІГІ	273
69.	Чайковська Г.Б. ІНДИВІДУАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ПЕРЕДУМОВА ДОСЯГНЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА	280
70.	Шаинбетова Г.С. ИКТ – КОМПОНЕНТ КАК СРЕДСТВО МОТИВАЦИИ К УЧЕНИЮ	284
PHARMACEUTICAL SCIENCES		
71.	Korzh I.V., Tereshchenko L.V., Bondarenko E.V. GENERAL CHARACTERISTICS OF CHANGES IN BIRTHS, DEATHS AND LIFE EXPECTANCY OF THE POPULATION OF UKRAINE	291
72.	Дроговоз С.М., Романченко К.Є. МОНІТОРИНГ ПОБІЧНИХ РЕАКЦІЙ СУЛЬФАНІЛАМІДНИХ ПРЕПАРАТІВ	293
73.	Сільвеструк О.С., Котенко О.М., Живора Н.В. ОБҒРУНТУВАННЯ СКЛАДУ РАНОЗАГОЮВАЛЬНОГО ГЕЛЮ З ВІТАМІННИМ КОМПЛЕКСОМ	296
PHILOLOGICAL SCIENCES		
74.	Демченко В.М. СУЧАСНИЙ ВИМІР БЛІНГВІЗМУ В УКРАЇНІ	299
75.	Лефтерова О.М. ОБРАЗНІСТЬ КАЗКИ В АНТИЧНОМУ РОМАНІ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ АПУЛЕЯ «МЕТАМОРФОЗИ»)	302
76.	Смаль О.В. ЗАСТОСУВАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ ЯК МОВИ ВИКЛАДАННЯ (ЕМІ) У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	306

ІНДИВІДУАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ПЕРЕДУМОВА ДОСЯГНЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Чайковська Ганна Богданівна

кандидат біологічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки та методики
початкової та дошкільної освіти
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна

Сталий розвиток суспільства неможливий без індивідуальної відповідальності кожної людини за досягнення цілей сталого розвитку та встановлення балансу між потребами сучасної людини й захистом інтересів майбутніх поколінь.

Науковий пошук щодо визначення поняття «індивідуальна відповідальність» дав нам змогу зробити висновок про потужні наукові доробки з цієї проблеми в соціальному контексті. Ми спробуємо окреслити зміст поняття індивідуальної відповідальності з точки зору сталого розвитку.

Деякі автори розглядають відповідальність як «причину» (тобто як причину бідності, екологічних проблем, боргу тощо) [2]. Інші відповідальність пов'язують із готовністю піклуватися про себе, оточуючих та брати зобов'язання за свою родину, громаду та суспільство задля досягнення цілей сталого розвитку [4]. Водночас Дітлев-Сімонсен наголошує на необхідності відходу від усвідомлення соціальної відповідальності до індивідуальної дії кожного члена суспільства в інтересах сталого розвитку [3].

Зазначимо, що концепція сталого розвитку враховує потреби та інтереси людей у безпосередньому зв'язку з раціональним використанням ресурсів задля їх задоволення. Сталий розвиток – це баланс між потребами людини та спроможністю навколишнього середовища задовільнити ці потреби [7]. Сталий розвиток це не стільки про витривалість середовища, скільки про відповідальність суспільства.

Концепція сталого розвитку ґрунтується на передумові, що розвиток має задовольняти сьгоднішні потреби, не ставлячи під загрозу виживання майбутніх поколінь (наприклад, виснаження невідновлюваних ресурсів без пошуку альтернатив, руйнування екосистем, необхідних для життя, зміни в природних умовах тощо істотно ускладнюють шанси на виживання людини як біологічного виду).

Таким чином, сталий розвиток є своєрідною «настановою» сучасному та майбутньому суспільству, яка узгоджує економічний і соціальний прогрес із повним збереженням навколишнього середовища.

Концепція сталого розвитку містить чотири виміри, які належать до компетенції індивідуальної людської відповідальності людини, – екологічний, соціальний, економічний та інституційний [6].

1. Екологічний вимір стосується таких показників, як охорона повітря та вирішення глобальних екологічних проблем (парниковий ефект, кислотні дощі, озонові діри), охорона ґрунтів, вод, лісів та їх раціональне використання, охорона біорізноманіття, готовність реагувати на стихійні лиха тощо.

2. Соціальний вимір контролює стан здоров'я населення та фактори, які на нього впливають, демографічний розвиток, гендерну рівність, тенденції урбанізації, скорочення нерівності, подолання бідності тощо.

3. Економічний вимір вирішує питання економічної ефективності та припущень щодо її подальшого розвитку, раціонального використання природних ресурсів, використання енергії, виробництва та правильного поводження з відходами, екологічного транспортування людей та товарів тощо.

4. Інституційний вимір зосереджується на впровадженні систем управління навколишнім середовищем, питаннях глобальної відповідальності та турботи про навколишнє середовище, розробці та практичному втіленні програм, стратегій, планів сталого розвитку, здійсненні контролю та оцінювання ефективності діяльності в напрямі сталого розвитку, активній пропаганді ідей сталого розвитку в наукових, навчальних, бізнесових колах тощо.

Аналіз проблеми формування індивідуальної відповідальності за сталий розвиток дав змогу визначити шляхи її досягнення.

По-перше, опираючись на теорію відповідальності, вважаємо роздуми про власну відповідальність передумовою «відповідальності в дії», яка включає особливо важливі соціальні практики досягнення сталого розвитку суспільства. Як зазначає Оноре, усвідомлення власної відповідальності сприяє «здатності досягати найбільшого успіху без нанесення шкоди» [5, с. 14]. Тобто усвідомлення глобальної відповідальності за те, що дії кожної людини впливають на навколишнє середовище і на всю планету, є важливим механізмом досягнення сталого розвитку суспільства.

Ми провели дослідження із здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми 013 Початкова освіта Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Вибірка дослідження склала 30 студентів першого року навчання. За методикою словацьких вчених [7] здобувачам вищої освіти було запропоновано дослідницьке завдання, яке полягало у визначенні та обґрунтуванні компетенцій власної відповідальності за сталий розвиток суспільства.

За отриманими результатами ми визначили такі компетенції індивідуальної відповідальності за сталий розвиток (на думку наших респондентів): *сортування сміттям* (20 відповідей), *зменшення обсягів споживання* (14 відповідей), *раціональне використання природних ресурсів (води, світла, газу)* (17 відповідей), *перехід на альтернативні види транспорту (скутери, велосипеди)* (10 відповідей), *перехід на альтернативні джерела енергії (сонячні батареї, енергія вітру тощо)* (14 відповідей), *повага до права інших людей жити в безпечному середовищі* (6 відповідей), *відмова від одноразових речей (посуду,*

тари, пакетів тощо) (19 відповідей), якісна освіта для сталого розвитку (15 відповідей), допомога бідним (16 відповідей), участь у громадських організаціях (11 відповідей) тощо.

Аналіз виконаних завдань доводить, що респонденти нашого дослідження усвідомлюють власну відповідальність за сталий розвиток. Позитивним вважаємо те, що у їх відповідях прослідковуються усі чотири виміри сталого розвитку. Майбутні вчителі початкової школи найчастіше зазначають відповідальність в екологічному вимірі. Їх турбує те, що проблема спустошеного довкілля стає глобальною, як і той факт, що досі не вдалося пом'якшити руйнівний вплив людини на навколишнє середовище. Тому майбутні вчителі початкової школи вбачають свою важливу участь в охороні довкілля.

Економічний вимір індивідуальної відповідальності молодь вбачає в раціональному використанні природних ресурсів, управлінні відходами. Молодих людей особливо турбує хижацьке прагнення людини до прибутку та власна вигода за рахунок руйнування навколишнього середовища.

Соціальний вимір найменше представлений у відповідях, і це зрозуміло, адже демографічна криза в Україні не співвідноситься із демографічним вибухом як глобальною проблемою. Студенти також не зазначили урбанізацію. Припускаємо, що вони переїхали на навчання в місто і планують в ньому залишитися.

Індивідуальна відповідальність в інституційного виміру, на думку респондентів, пов'язана із впровадженням освіти для сталого розвитку в сучасний освітній простір на усіх рівнях здобуття освіти. Майбутні педагоги розуміють свою важливу роль у процесі імплементації ідей сталого розвитку в освітній процес початкової школи, хоча, на жаль, зауважують недостатній рівень особистої готовності. Студенти у своїх відповідях також пишуть про необхідність діяти і висловлюють готовність до практичних дій у громадянському суспільстві в цілях сталого розвитку.

Варто зауважити, що завдання для багатьох респондентів виявилось досить складним. Майбутні вчителі початкової школи серед відповідей зазначали такі, які не стосувалися їх особистої чи майбутньої професійної діяльності (наприклад, *не вирубувати ліси, зменшити видобуток корисних копалин, не розорювати ґрунти* тощо). Безперечно, ці заходи належить до механізмів забезпечення сталого розвитку суспільства, проте не є полем індивідуальної відповідальності здобувачів вищої педагогічної освіти.

По-друге, враховуючи той факт, що студенти відіграють важливу роль у стимулюванні сталого регіонального розвитку [8], вважаємо за необхідне підвищувати обізнаність здобувачів вищої освіти з питань соціальної, економічної та екологічної стійкості, механізмів досягнення сталого розвитку суспільства та індивідуальної відповідальності кожної людини в цьому процесі. Ми переконані, що випереджувальна освіта для сталого розвитку є ефективним засобом досягнення цих завдань [1].

Крім цього, закладам вищої освіти необхідно надавати перевагу соціальним практикам, які поєднують академічне навчання з громадською роботою. Це сприятиме усвідомлення наслідків індивідуальних дій та індивідуальної

відповідальності шляхом активізації почуття морального обов'язку перед природним та соціальним середовищем.

Отже, результати наших досліджень переконують, що індивідуальна відповідальність особистості є передумовою досягнення сталого розвитку суспільства.

Список літератури

1. Чайковська Г. Б. Професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи на засадах сталого розвитку. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. Ужгород, 2020. Вип. 1 (46). С. 138–142.
2. Bexell, M.; Jönsson, K. Responsibility and the United Nations' Sustainable Development Goals. *Forum Dev. Stud.* 2016, 44, 13–29.
3. Ditlev-Simonsen, C.D. From corporate social responsibility awareness to action? *Soc. Responsib. J.* 2010, 6, 452–468.
4. Hickel, J. The true extent of global poverty and hunger: Questioning the good news narrative of the Millennium Development Goals. *Third World Q.* 2016, 37, 749–767.
5. Honoré, T. *Responsibility and Fault*; Hart publishing: Oxford, UK; Portland, OR, USA, 1999. 132 p.
6. Lucas Mangas, S.; Marbán, J.M.; Unanue Cuesta, M.C.; Manso Argüelles, M.Á.; Romay Martínez, J. The Role Personal Responsibility Norms Play in Sustainable Development for University Students: The Impact of Service-Learning Projects. *Sustainability* 2021, 13, 7330. <https://doi.org/10.3390/su13137330>
7. Tkáčová, H.; Pavlíková, M.; Tvrdoň, M.; Jenisová, Z. The Use of Media in the Field of Individual Responsibility for Sustainable Development in Schools: A Proposal for an Approach to Learning about Sustainable Development. *Sustainability* 2021, 13, 4138. <https://doi.org/10.3390/su13084138>
8. Wakkee, I.; Sijde, V.D.P.; Vaupell, C.; Ghuman, K. The university's role in sustainable development: Activating entrepreneurial scholars as agents of change. *Technol. Forecast. Soc. Chang.* 2019, 141, 195–205.